

7. De Bijbel voor het leven

DOELSTELLINGEN

- De kinderen ontdekken dat Bijbelse verhalen mensen op verschillende manieren kunnen aanspreken.
- De kinderen ontdekken welke functie de Bijbel heeft in het dagelijkse leven van mensen.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Al eeuwenlang fungeert de Bijbel als een inspiratiebron. Mensen ontleen aan de Bijbel inspiratie voor hun geloof in God en voor hun visie op leven en dood. De Bijbel helpt hen bij het vinden van antwoorden op vragen als 'hoe moet ik leven?'. Ook veel leefregels (normen) en waarden zijn terug te voeren op de Bijbel. Het westerse rechtstelsel is grotendeels gebaseerd op de wetten en regels die op de Bijbel zijn te herleiden. De Bijbel is niet weg te denken uit de westerse cultuur. De Bijbel heeft een stempel gedrukt op vele terreinen, zoals de schilderkunst, de muziek en de literatuur.

De Bijbelverhalen die we lezen, laten ons zien wie God is en hoe God met mensen omgaat. Het lezen van de Bijbel speelt daarom een belangrijke rol in de relatie tussen mensen en God. De Bijbel wordt dagelijks door mensen gebruikt voor persoonlijke bezinning, bijvoorbeeld door een bijbeltekst te lezen na de maaltijd of voor het slapengaan. Bij het lezen van de Bijbel wordt vaak gebruikgemaakt van een Bijbels dagboek of een leesrooster, waarin suggesties staan voor het lezen van Bijbelgedeelten. In trouw-, doop- en begrafenisdiensten worden vaak Bijbelteksten gebruikt die door de betrokkenen of nabestaanden zijn aangereikt. Bij een begrafenisdienst kan de gekozen Bijbeltekst bijvoorbeeld troost bieden door de bijzondere binding van de overledene met de tekst.

Bijbelteksten zijn niet altijd gemakkelijk te begrijpen. Daarom zijn er zowel voor kinderen als voor volwassenen eenvoudige versies van de Bijbel in omloop. Voor kinderen worden selecties van de belangrijkste Bijbelverhalen aangeboden in kinderbijbels. Naast Bijbelverhalen worden daarin soms ook spiegelverhalen verteld, om ervoor te zorgen dat de Bijbelverhalen begrijpelijk worden voor kinderen.

Al zo lang de Bijbel bestaat, heeft dit boek van alles opgeroepen bij mensen: emoties, gedachten, dromen en visioenen. De woorden en de verhalen uit de Bijbel hebben mensen geïnspireerd. Ze hebben mensen zicht gegeven op hun eigen leven en de dingen die daarin gebeuren, maar ze hebben mensen ook geïnspireerd om er te zijn voor anderen. Denk aan mensen als Moeder Teresa en Nelson Mandela, maar ook aan een niet-christen als Mahatma Gandhi. De Bijbel heeft hen geïnspireerd en aangezet tot actie.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Wanneer lees je uit de Bijbel?
- Speelt de Bijbel een rol in je dagelijkse leven? Waarom wel of niet?
- Wat betekent de Bijbel voor jou persoonlijk?
- Wat is je favoriete Bijbelverhaal? Wat in dit verhaal raakt je of heeft je wat te zeggen? Zou je dit kunnen delen met de kinderen?
- Wat is je favoriete boek? Wat spreekt je erin aan?

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 7.1 en 7.2 mee vóór deze bijeenkomst. Vraag hun dan om werkblad 7.1 in te vullen met hun ouders of verzorgers en grootouders. Werkblad 7.2 kunnen ze zelf invullen. De opdrachten staan op de werkbladen. De ingevulde werkbladen zullen besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen ze dan weer moeten meebrengen. Vraag de kinderen om dan ook hun favoriete boek mee te nemen (ook dit staat op het werkblad).

Het is echter ook mogelijk om werkblad 7.2 gewoon te laten invullen tijdens het programma (zie *Verdieping*) en een vervangende opdracht te doen in plaats van werkblad 7.1 (zie *Verkenning*).

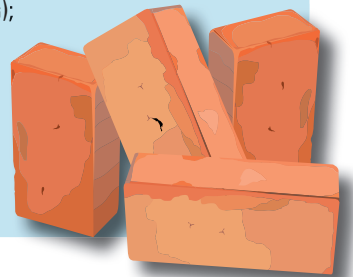
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Je favoriete Bijbelverhaal, uit een kinderbijbel;
- Kopieën van werkblad 7.1 en 7.2 voor alle kinderen (mogelijk van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Flap-over met stiften (alleen als je werkblad 7.1 niet van tevoren meegeeft);
- Pennen;
- Je favoriete boek;
- Het verhaal over de barmhartige Samaritaan, uit een kinderbijbel;
- Drie kopieën van werkblad 7.3 (knip de plaatjes vast uit);
- Een kopie van werkblad 7.4.

PROGRAMMA

10 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Laat hen in een kring gaan zitten. Lees of vertel een Bijbelverhaal waar je goede herinneringen aan hebt. Leg daarna kort uit waarom je juist dit Bijbelverhaal hebt gekozen. Probeer duidelijk te maken hoe het verhaal je heeft geraakt. Vertel dat het bij deze bijeenkomst gaat over de momenten waarop de Bijbel wordt gebruikt en over de gevoelens die mensen daarbij hebben.

10 minuten

Verkenning

Als je werkblad 7.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Ga met de kinderen in gesprek over wat zij hebben ingevuld. Vertel zelf ook wanneer jij de Bijbel gebruikt (thuis, maar ook op de catechese – zoals nu).

Had je werkblad 7.1 niet van tevoren uitgedeeld, schrijf dan op een flap-over de woorden 'kerk', 'thuis' en 'school'. Vraag de kinderen om te bedenken hoe de Bijbel op die plaatsen wordt gebruikt (bijvoorbeeld: voor het slapen gaan, na het eten of aan het begin van de dag). Wat vinden de kinderen ervan? Komen ze de Bijbel vaak tegen of niet?

20 minuten

Verdieping

Leid de *Verdieping* als volgt in. Bij het lezen van een verhaal kan er heel wat gebeuren. Je kunt er van alles bij voelen, bijvoorbeeld: plezier, verdriet of boosheid. Dat geldt ook voor verhalen uit de Bijbel. Mensen kunnen er blij of verdrietig van worden.

Laat de kinderen in een kring gaan staan. Vertel dat jij wat gevoelens gaat noemen en dat zij die uit moeten beelden.

Noem dan de volgende gevoelens:

- Boos. Je bent ergens ontzettend kwaad over: "Grrrr!"
- Blij: "Jippie! Het is gelukt!"
- Verdrietig. Je moet bijna huilen.

- Bang: "Oh, help! Wat eng! Ik durf niet."
- Verbaasd: "Hè, wat zie ik daar nou?"
- Walging, afkeer: "Baaah, wat vies!"
- Tevreden: "Alles dik voor mekaar."
- Moe, uitgeput: "Is het nog ver?"
- Stoer: "Dat doe ik wel eventjes."
- Chagrijnig; met het verkeerde been uit bed gestapt.

Kunnen de kinderen nog andere gevoelens bedenken om uit te beelden?

Als je werkblad 7.2 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Had je werkblad 7.2 niet van tevoren uitgedeeld, doe dat dan nu en laat het ter plekke invullen door de kinderen. Vraag de kinderen wat ze voelden toen ze hun favoriete boek lazen. Waren ze blij, boos, verdrietig of misschien opgewonden doordat het spannend was? Let op: het gaat er hier niet om de gevoelens uitgebreid te verkennen, maar om de kinderen te laten zien dat een tekst iets kan oproepen bij mensen. Vertel ook iets over je eigen favoriete boek.

Als er ruimte voor is, vertel dan dat het ook mogelijk is dat je eerst een bepaald gevoel hebt en daar dan een boek of een tekst bij pakt. Bijvoorbeeld: je voelt je een beetje verdrietig, omdat je een vriendinnetje mist die naar een andere stad is verhuisd. Ze heeft je een tijdje terug een brief gestuurd. Door die brief nog eens te lezen, word je weer een beetje blij, omdat ze door die brief weer wat dichterbij lijkt. Dat is natuurlijk niet zo, maar het voelt wel zo.

15 minuten

Verwerking

Geef aan dat je nu naar een Bijbelverhaal wilt kijken dat door de eeuwen heen veel mensen heeft aangesproken. Het deed hen wat, als ze dit verhaal lazen. Lees het verhaal van de barmhartige Samaritaan voor.

Leg vervolgens de plaatjes van werkblad 7.3 op tafel. Laat de kinderen twee plaatjes kiezen die passen bij een gevoel dat ze bij dit Bijbelverhaal krijgen. Vraag hun om kort uit te leggen waarom ze juist die plaatjes hebben gekozen. Doe dit zelf ook. Kunnen de kinderen zich voorstellen dat mensen van alles hebben beleefd en gevoeld bij dit verhaal?

Geef aan dat het niet altijd bij gevoelens blijft. Voor veel mensen zijn bijbelteksten of -verhalen een aanzet om iets voor een ander te betekenen, door wat het met hen doet. In het verhaal van de barmhartige Samaritaan zijn er mensen die toekijken en er is iemand die helpt. Jezus maakt duidelijk dat het niet uitmaakt wie er verslagen langs de kant van de weg ligt: mensen moeten elkaar altijd helpen. Vraag de kinderen of ze enkele voorbeelden kunnen noemen van mensen die zich dit hebben aangetrokken, bijvoorbeeld Moeder Teresa, Majoer Bosshardt of iemand bij hen in de buurt.

5 minuten

Afsluiting

Sluit de bijeenkomst af met het gebed op werkblad 7.4. Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 7.1 – De Bijbel voor elke dag
2. Werkblad 7.2 – Mijn favoriete boek
3. Werkblad 7.3 – Emoticons
4. Werkblad 7.4 – Gebed

Werkblad 7.1 – De Bijbel voor elke dag

OPDRACHTEN

Lees de volgende vragen door. Beantwoord eerst zelf de vragen bij Opdracht A. Stel daarna de vragen bij Opdracht B en C aan je ouders of verzorgers en je grootouders en schrijf hun antwoorden op.

Opdracht A. Beantwoord de volgende vragen zelf.

1. Lees je thuis weleens uit de Bijbel? Zo ja, uit wat voor bijbel en wanneer?

2. Wordt de Bijbel bij jullie op school ook weleens gebruikt? Zo ja, wanneer dan?

3. Wanneer hoor je in de kerk Bijbelverhalen?

Opdracht B. Stel de volgende vragen aan een van je ouders of verzorgers (of aan allebei).

1. Wanneer gebruik je de Bijbel thuis?

2. Lees je ook weleens Bijbelverhalen of -teksten met behulp van een Bijbels dagboek, gedichten of muziek?

3. Wat is je favoriete Bijbelverhaal? Waarom?

Opdracht C. Stel de volgende vragen aan je opa of oma (of aan allebei).

1. Wanneer gebruik je de Bijbel thuis?

2. Is er een verschil met vroeger? Zo ja, wat dan?

3. Wat is je favoriete Bijbelverhaal? Waarom?

Vergeet niet om je blad mee te nemen naar de bijeenkomst!

Werkblad 7.2 – Mijn favoriete boek

OPDRACHT

Vul de volgende zinnen aan.

Mijn favoriete boek is _____

Dat is mijn favoriete boek, omdat _____

Vergeet niet om je blad mee te nemen naar de bijeenkomst! Neem dan ook je favoriete boek mee.

Werkblad 7.3 – Emoticons

Werkblad 7.4 – Gebed

Goede God,

Graag willen wij U bedanken
voor alle mooie verhalen die er zijn.

Verhalen doen iets met mensen
en dat is mooi.

Zo mogen mensen merken
dat ze mensen zijn:
vol met gevoelens en dromen:
over zichzelf,
over elkaar,
over een betere wereld.

Dank U wel voor uw boek: de Bijbel.
Dank U voor alle verhalen daarin,
ook al zijn ze niet altijd gemakkelijk.
Dank U dat er steeds mensen zijn geweest
die door de verhalen werden geraakt
en erdoor in beweging kwamen:
die U wilden gaan dienen
en daardoor ook mensen wilden gaan helpen
of andere goede dingen wilden doen
voor de wereld om hen heen.

Help ook ons om in de Bijbel te lezen,
alleen of met elkaar,
thuis of in de kerk,
en om te ontdekken
wat de verhalen voor ons kunnen betekenen.
Help ons om de Bijbel een boek te laten zijn
voor ons hele leven,
hoe we ons ook voelen
en waar we ook zijn.

U bent altijd bij ons.
Dank U dat wij dat door Uw boek mogen weten.

Amen.

